

straet ende Beuelhebbers afdact te doen ofte niet te doen, ende tegeede daer een kloeft: Gehoort het rapport van de Criminalisten, aldact geweest hebbende, ende gesien hunnyden besnygen ende die geoordeene Informaetion, oeck die verdinghen ende presentatien, ten beider syden gedaen: hebben die Hoeren Gedeputeerde Staten van Vrieslant, sump die Prvintiale Raedt, esamsonderhandt ende min gevoen aduys geordoneert ende onthoueren by desen, by provisie ende ter tyt daer anders inne gedisponneert sal zyn, dat die voorz. *Carl van Sternisje*, volgende syn gedeeue presentatie, zal gedogen, dat ommeent syne behuyfinghe een Corps de Garde gemackt, ende daer laas wachte gehouden sill worden. Dat mede tallen tyden den Almagistraet ende Beuelbedheren der voorz. Stede, de voorz. behuyfinge ende schuyre open godaen zal wurden, om die te bechteligen ende te vristeeren, gelyc sulc in alle suere huysen, beide by Adelluyden ende Borgeen behoort, toegelaten ende geoorloft is. Dat mede in tyde van nade de voorrichtouen *Sternisje* op zyn behuyfinghe sal ontsangen sijnliche wachte, van een, twee, min ofte meer, roeten van de Huryere ofte Soldaten, als beoorden zal worden ter conservatie van de voorz. Stede te behoeren: Mitsgaders dat de voorz. *Sternisje* in wachte ende tochten, ende andere burgerlycke lasten, hem zal subyctieren d'ordonnantie van Ruygmeesteren, Raedt ende Beuelhebbers der voorz. Stede; welverstaende nochtans, dat de voorz. *Sternisje* van burgerwacht in zyn schuyre te houden, op nu ontsedicht zal weeten, ende mitadien in andere Ordon van Justitio, beide criminelle ende ciuile, in syn pcutteligen ontercoort zal blyuen, ende ninca in alles geleten, te gene andere Adelluyden in die Stadt Vrisbeker ende sodere Steden goniuen. Ordonneeten ende beueelen voorz.

wel expresselycken parthien een wederlyden, deie ordonnanne mee te garen, ende van wyder quessuen ende molestatten sich voorts te onthouden zue daer behoort, des dat ter eerster beter gelegenhede op parthien klachuen van gewalica ende injurien, een beyde syden ende tegens miltanderen gepretendeert, alsoo gedisponneert zal worden, als mee rechte beuonden sal worden te behoeren.

Actum ende aldus geordoneert binnen Leuwerden int Collegie der Gedeputeerden voorz., den 11. Augusti XVe LXXXIII.

(onder stonde geshreuen)

De principale van desen, geshreuen in papier, waer mit een segele in rodeen wasse, op een viercant papir godrukt, benecht.

(noch stonde ondergeschreuen)

Ter ordonmantie van de Gedeputeerde Staten ende den Houe van Vrieslant.

(ende getoekent)

J. Leuwardi

(lager stonde)

Ter ordonnanne o' Hoffi van Vrieslant.

(was getoekent) *T. Hoes.*

(noch lager stonde)

Cecollationneert mitten principale, geshreuen, besegelt ende ondergeschreuen als bouen, ende is beuonden daer mede te oecordeeren, den 11. Augusti Aano XVe die ende tachtich By my

(getoekent)

D. R I C H T U S

18. de Privilegi. Boek der Sint. Prinsler. Pl. 161.

Misfius van den Prince van Orange aan de Gedeputeerde Staten, over het aanstellen van een Colonel in Vrieslant, hem bedankende voor bannen yver tot welsyn van het Vaderland, en tegens verdelende, dat in dezen Voorslag, om redenen in deselve vermeld, voor als nog niet konde bewilligen etc.

Den 12 Augusty 1589.

Die Prince van Oraengien, Graue van Nassau &c., Marquis van der Voere ende Vliangen.

EDele, Frenschese, Persaene, Hoochgeleerde, Diacrete, Lieue, Befunderel Syn-

de v Heder Gedeputeerden *Julius van Rotwys* ende *Gedtschelt Hildens* ontlaet alhier gearmeert, ende ons van de gelogenheden van den quartieren van Vrieslant rapport gedaen hebbende; is ons by beuonden onder andere getoont seckere acte, by de gemene

ne Vermachten van den Lande van Vrieslant op ten xijl^{den} dach der voorleser maer of July gheespoedert, hobbons by deselven, misgaders (gheene sy ons mandolinge wyders hebben verclaert, verlaen; hoe dat, naer dien den Heere van Rummen hier voorsyden, tot v lieder begeert, totten Maer van Lieutenant Gouverneur ende Couronnel van Vrieslant by ons gestelt ende gecommiteert geweest zynde, oermids zyten ouderdom ende zyne particuliere affactien, begheert heeft; van denzeluen Maer van Lieutenant Gouverneur ende Couronnel uitslagen te zyn, zynde dien volgens oock uyt Vrieslant verrocken, ende dat: de tegenwoirnghe gestaltenisse van denzeluen Lande wel verbeyscht, op't spoedichste waer inne te voorsien; ghyloeden een ons zyt beyrende, dat wy, om als v lieder wetlich Gouverneur, doch naer voorgaende eduys van de Landchap, daer inne te remedieeren, soo waer moghelyck word oenich goet srybaer Couronnel wilden d'rwaerts affuerdigen: Op het wolcke wy azer den begheer ende de gewichticheyt der saecten geleet hebbende, ondz bereet zynde v lieder goede meeninge ende hegeerte in desen soo veel ons onmogelyck word, nae te comen, en willen wy nyet naelieten, v lieden voor de eersce wel boochelyck te bedancken van de conuansie van v lieder goede affactie, yuer ende sorchtschdelicheyt tot weluieren des Vaderlants. Naer ons v lieden allen goeden raet in desen mede te deuylen, vinden wy ons bedwongen, openlyck te seggen, dat wy afstrek v lieder voornemen, als naementlyck allenlycken eenen Couronnel in de plaets van de bouengenomde Heere van Rummen aen te nemen, nyet raedzaam, mit noch den Lande srybaer vinden, zoo oermids dat nyet wel moghelyck en ware dat een persona op alle vooruallende saecten alloene zoude comen voorsien, als oock dat affulck Couronnel, epheren zeker Overhoofst hobbezele, sich v boleydt van de Crychthandel verlaende, nyet alloenlyck en soude weren aen wien tot alle occurrentien te addresseren, maer oock alryt snicker zoude wesen waer oene wel ofte quistlyck doen; waer door onghetwyffelt alle saecten in eeuwighe confusie ende onordeninghe geschapen waret te bliuen. Vermids welke consideratien, ende dat de Crychthouder by wygnich personen, hun des verlaende, ghehandelt ende boleydt, maer wel by wel veele gedruexert moeten worden; ende ten andere, alzoo ons oermids onse continuete groote occupatien in de saecten, de Gedonnyng van den Lande aenghende, onmogelyck is ons naer Vrieslant te begaen, noch veel maer

eenighen merckelycken tyt aldaer te bliuen, zo als wy wel souden begeeren, om met alle moghelycke dicke de goethericheyt, die wy denzeluen Lande zyn draghende, te bechoonen; ende naechans, op dat ghyloeden des te beter reconuoudeert moeghe worden, zo zouden wy ons nae redwell voorschouen leuer goetwillichlyck van onsen Gouvernemente vdraghien, ende dat een ander in onse plaets tot Gouverneur over denzeluen Lande worde gestelt, die continuelycken, immera soo veel mogelyck wret, syne residentie aldaer mochte holden; ende dat denzeluen eenich goet srybaer Lieutenant Gouverneur ende Couronnel worde toegeuogt, dewelcke met affulcken Roedr, als hem by den Landchappe ghegeuen sal worden, v boleydt ende onderwilt van den saecten van Vrieslant, sunderlinghe den Crychthandel aenghende, vooruere moghen hebben; ons geheeicken verskerende, dat doit de goede oecsticheyt van affulcken Gouverneur ende synen Lieutenant, ende de goede correspondentie die zy moeten souen van Vrieslant souden hebben, alle saecten aldaer souden met Godes hulpe nyet allenlycken in corten tyden geredreert, maer oock tot weluieren ende voorspoet van den Lande gedireert ende belydt worden. Ende op dat les te gewaeghelycker geschiede, zoude ons gerdancken, dat by v lieden oecsticheit eenighen personen, die ghy tot gheene vnoersceuen is nur ende bequame souet achten, worden genomineert, des wy wel verhoopt hadden dat hy den bouengenomden wren Gedeputeerden ghedaen zoude geweest sy, om gheenen tyt te verlieten. Willende van onsen waghien nyet naelieten, als naer onsen veruueghen te doen ende voor te wenden, des wy oecsticheit tot dienst ende weluieren van den landen van Vrieslant zullen wesen te strecken.

Ende hier mede Edelo, Erentbare, Eerlaeme, Honchgekeerde, Discrete, Liou, Besundero! Sy: Gode den Heere beuolen.

Gefcreuen tot Vriessghen den xij, dach Augusty 1587.

(onder de principale stont geschreuen)

V Lieder guede Vriant.

(getekent) Guill. de Nassau

(Opseheft was)

Edelen, Erentbaren, Eerlaemen, Hooghgeleerden, Discreten, lieuen besunderen guede Vrienden de Staten saken van Vrieslant, oft lieue Gedeputeerden.

Li tot 34. Lantwerter Placcaet. Bl. Nu. 70.